

طرح درس دانشگده علوم توانبخشی

دفتر توسعه آموزش

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۲/۶/۴

قسمت هایی که با استفاده از برنامه ملی (کوریکولوم) تکمیل می شود.

نام درس	قطعه/رشته
تکنیک های درمانی و روش های آماده سازی ۱	کارشناسی / کاردترانی
کد درس / دروس پیش نیاز	زمان / مکان برگزاری
۴۳ (فیزیولوژی اعصاب)	دانشگده توانبخشی

تعداد واحد درسی: ۲ واحد

نوع درس	نظری	عملی	کل مدت زمان تدریس: ۵۱ ساعت
ساعت آموزشی	۳۴ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی		

شرح درس

کاردترانی کودکان و بزرگسالان مبتلا به مشکلات حرکتی، به تکنیک های حرکت درمانی واپسی است. تکنیک هایی که عموما در همه متون اصلی مربوط به کاردترانی بیان شده اند و مبانی عصب شناختی و کاربرد آن ها در این درس مد نظر قرار می گیرد. دانشجویان باید عملی توانایی اجرای این تکنیک ها و کاربرد آن ها را در درمان تجربه کرده و بیاموزند.

هدف کلی

آشنایی و کسب مهارت دانشجویان در مورد شناخت و اجرای تکنیک های درمانی سنتی رایج در کاردترانی کودکان و بزرگسالان

فهرست منابع

الف) کتب:

1. Trombly CA. Occupational Therapy for Physical Dysfunction. Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins.
2. Pendleton HM, Schultz-Krohn W. Pedretti's Occupational Therapy: Practice Skills for Physical Dysfunction. St. Louis, Mosby/Elsevier.
3. Kramer P, Hinojosa J. Frames of Reference for Pediatric Occupational Therapy. Wolters Kluwer publishers.
4. Umphred D, Burton U. Umphred's neurological rehabilitation. St. Louis, Mo: Elsevier/Mosby.
5. Levitt S. Treatment of cerebral palsy and motor delay. John Wiley and Sons.

اساتید درس

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	Email	میزان (درصد) مشارکت
دکتر مرضیه پشمدارفرد	استادیار	mpashmdarfard@sbmu.ac.ir	%۵۰
دکتر مهناز حجازی شیرمرد	استادیار	Hejazishirmard.m@sbmu.ac.ir	%۵۰

جلسه ۱ و ۲

موضوع درس

مبانی نوروفیزیولوژیک و اصول تکنیک های حسی - حرکتی: بوبت (Bobath)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند فرضیات اصلی و اصول رویکرد حرکت درمانی بوبت را شرح دهد.
- فراغیر بتواند مراحل درمان و تکنیک های تسهیل سازی را براساس رویکرد بوبت بیان کند.
- فراغیر بتواند اصل هندلینگ و نحوه استفاده از آنها را در درمان براساس رویکرد بوبت توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و برای پاسخگویی به سوالات استاد پیشقدم شود.

حیطه روانی - حرکتی:

فراغیر بتواند بصورت عملی تکنیک های تسهیل سازی و هندلینگ بوبت را نمایش دهد.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف درس و اهداف جلسه • آشنایی با فرضیات و اصول رویکرد حرکت درمانی بوبت • توصیف مراحل درمان و تکنیک های تسهیل سازی بر اساس رویکرد بوبت • آشنایی با اصول هندلینگ • بیان و توضیح نحوه درمان براساس رویکرد حرکت درمانی بوبت • جمع بندی مطالب ارائه شده

کار/تجربه های عملی/تکالیف

اجرای برخی مراحل تسهیل سازی و اصول هندلینگ بر روی عروسک و گرفتن فیلم و ارائه در کلاس

ارزشیابی درس

اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم

جلسه ۴ و ۵

موضوع درس

مبانی نوروفیزیولوژیک و اصول تکنیک های حسی - حرکتی: روود (Rood)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند فرضیات اصلی و اصول رویکرد حرکت درمانی رود را شرح دهد.
- فراغیر بتواند مراحل درمان و تکنیک های درمانی را براساس رویکرد روود بیان کند.
- فراغیر بتواند اصول تسهیل سازی و مهار و نحوه استفاده از آنها را در درمان براساس رویکرد روود توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و برای پاسخگویی به سوالات استاد پیشقدم شود.

حیطه روانی-حرکتی:

- فراغیر بتواند بصورت عملی تکنیک های تسهیل سازی و مهار روود را نمایش دهد.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان دقیقه	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> بیان اهداف درس و اهداف جلسه آشنایی با فرضیات و اصول رویکرد حرکت درمانی روود توصیف مراحل درمان و تکنیک های تسهیل سازی بر اساس رویکرد روود توصیف مراحل درمان و تکنیک های مهاری بر اساس رویکرد روود بیان و توضیح نحوه درمان براساس رویکرد حرکت درمانی بوبت جمع بندی مطالعه ارائه شده

کار/تجربه های عملی/تکالیف

اجرای برخی مراحل و اصول تسهیل سازی و مهار بر روی عروسک و گرفتن فیلم و ارائه در کلاس

ارزشیابی درس

اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم

جلسه ۶ و ۷

موضوع درس

مبانی نوروفیزیولوژیک و اصول تکنیک های حسی- حرکتی: ووبتا (Vojta)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند فرضیات اصلی و اصول رویکرد حرکت درمانی ووبتا را شرح دهد.
- فراغیر بتواند مراحل درمان و تکنیک های درمانی را براساس رویکرد ووبتا را بیان کند.
- فراغیر بتواند استفاده از رویکرد ووبتا را در درمان توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.

- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و برای پاسخگویی به سوالات استاد پیشقدم شود.
- حیطه روانی- حرکتی:
فراغیر بتواند بصورت عملی تکنیک های وویتا را نمایش دهد

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف درس و اهداف جلسه • آشنایی با فرضیات و اصول رویکرد حرکت • درمانی وویتا • توصیف مراحل درمان و تکنیک های تسهیل • سازی بر اساس رویکرد وویتا • جمع بندی مطالب ارائه شده
کارا تجربه های عملی / تکالیف				
اجرای تکنیک درمانی بر اساس رویکرد وویتا بر روی عروسک و گرفتن فیلم و ارائه در کلاس				
ارزشیابی درس				
اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم				

جلسه ۸ و ۹

موضوع درس

مبانی نوروفیزیولوژیک و اصول تکنیک های حسی- حرکتی: لویت(Levit)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند فرضیات اصلی و اصول رویکرد حرکت درمانی لویت را شرح دهد.
- فراغیر بتواند مراحل درمان و تکنیک های درمانی را براساس رویکرد لویت را بیان کند.
- فراغیر بتواند استفاده از رویکرد لویت را در درمان توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و برای پاسخگویی به سوالات استاد پیشقدم شود.

حیطه روانی- حرکتی:

- فراغیر بتواند بصورت عملی تکنیک های لویت را نمایش دهد

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف درس و اهداف جلسه • آشنایی با فرضیات و اصول رویکرد حرکت • درمانی لویت

- توصیف مراحل درمان و تکنیک های تسهیل
- سازی بر اساس رویکرد لوبت
- جمع بندی مطالب ارائه شده

کار/تجربه های عملی/تکالیف

اجرای تکنیک درمانی بر اساس رویکرد لوبت بر روی عروسک و گرفتن فیلم و ارائه در کلاس

ارزشیابی درس

اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم

جلسه ۱۰

موضوع درس

مبانی نوروفیزیولوژیک و اصول تکنیک های حسی- حرکتی: پتو (Peto)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراگیر بتواند فرضیات اصلی و اصول رویکرد حرکت درمانی پتو را شرح دهد.
- فراگیر بتواند مراحل درمان و تکنیک های درمانی را براساس رویکرد پتو را بیان کند.
- فراگیر بتواند استفاده از رویکرد پتو را در درمان توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراگیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراگیر در زمان تدریس، بصورت فعلانه در بحث های کلاسی شرکت کند و برای پاسخگویی به سوالات استاد پیشقدم شود.

حیطه روانی-حرکتی:

فراگیر بتواند بصورت عملی تکنیک های پتو را نمایش دهد

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> ● بیان اهداف درس و اهداف جلسه ● آشنایی با فرضیات و اصول رویکرد حرکت درمانی پتو ● توصیف مراحل درمان و تکنیک های تسهیل ● سازی بر اساس رویکرد پتو ● جمع بندی مطالب ارائه شده

کار/تجربه های عملی/تکالیف

اجرای تکنیک درمانی بر اساس رویکرد پتو بر روی عروسک و گرفتن فیلم و ارائه در کلاس

ارزشیابی درس

اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم

جلسات ۱۱ تا ۱۳

موضوع درس

رویکرد حرکت درمانی برانستروم؛ اصول و مفاهیم نظری، ارزیابی و اصول مداخلات

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند فرضیات اصلی و اصول رویکرد حرکت درمانی برانستروم را شرح دهد.
- فراغیر بتواند اجزای سینرژی های اکستانسوری و فلکسوری اندام فوقانی و تحتانی را در بیماران همی پلژیک بیان کند.
- فراغیر بتواند مراحل بهبودی حرکتی در اندام ها را براساس رویکرد برانستروم بیان کند.
- فراغیر بتواند Associated reactions و نحوه استفاده از آنها را در درمان براساس این رویکرد توضیح دهد.
- فراغیر بتواند اصول و نحوه اجرای آزمون FMA را توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و برای پاسخگویی به سوالات استاد پیشقدم شود.

حیطه روانی-حرکتی:

- فراغیر بتواند بصورت عملی سینرژی های فلکسوری و اکستانسوری اندام فوقانی، تحتانی و نیز الگوهای غالب در بیماران همی پلژی را نمایش دهد.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف درس و اهداف جلسه • آشنایی با فرضیات و اصول رویکرد حرکت درمانی برانستروم • توصیف مراحل بهبودی حرکتی در اندام ها • براساس رویکرد حرکت درمانی برانستروم • آشنایی با آزمون Fugle-Meyer • آشنایی با آزمون Assessment و قسمت های مختلف آن • بیان و توضیح نحوه درمان براساس رویکرد حرکت درمانی برانستروم • جمع بندی مطالب ارائه شده

کار/تجربه های عملی/تکالیف

ارزشیابی درس

اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم

جلسات ۱۴ و ۱۵

موضوع درس

رویکرد حرکت درمانی برانستروم؛ انجام عملی ارزیابی و مداخله

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند اجزای سینرژی های اکستانسوری و فلکسوری اندام فوقانی و تحتانی را در بیماران همی پلژیک بیان کند.
- فراغیر بتواند مراحل بهبودی حرکتی در اندام ها را براساس رویکرد برانستروم بیان کند.
- فراغیر بتواند اصول و نحوه اجرای آزمون FMA را توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و به سوالات استاد پاسخ دهد.

حیطه روانی-حرکتی:

- فراغیر بتواند بصورت عملی سینرژی های فلکسوری و اکستانسوری اندام فوقانی، تحتانی و نیز الگوهای غالب در بیماران همی پلژی را نمایش دهد.
- فراغیر بتواند ارزیابی FMA را بصورت عملی بر روی دانشجویان دیگر اجرا کرده و نمره دهی نماید.
- فراغیر بتواند بصورت عملی Associated reaction ها را مورد ارزیابی قرار دهد.
- فراغیر بتواند آنچه را درباره درمان براساس رویکرد برانستروم فرا گرفته، ترکیب نموده و مراحل درمان براساس این رویکرد را شرح دهد.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان دقیقه	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی و اجرای تکنیک ها و تمرین عملی	آموزش عملی نحوه ارزیابی براساس رویکرد حرکت درمانی برانستروم در کلینیک آموزش عملی درمان در مراحل مختلف براساس رویکرد حرکت درمانی برانستروم تمرین عملی ارزیابی و درمان براساس این رویکرد توسط دانشجویان بر روی یک بیمار یا بر روی یکدیگر

کار/تجربه های عملی/اتکالیف

دانشجویان ارزیابی Fugl-meyer Assessment و نیز تکنیک های حرکت درمانی برانستروم را روی یکدیگر بصورت عملی انجام می دهند.

ارزشیابی درس

اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم

جلسات ۱۶ تا ۱۸

موضوع درس

تکنیک PNF؛ اصول و مفاهیم نظری، الگوها و تکنیک ها

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند اصول و مفاهیم پایه ای تکنیک PNF را توضیح دهد.
- فراغیر بتواند الگوهای حرکتی فلکسوری و اکستانسوری PNF را شرح داده و اجزای آن ها را بیان کند.
- فراغیر بتواند اصول درمان براساس تکنیک PNF را بیان دهد.

- فراغیر بتواند تکنیک های تسهیلی و مهاری PNF را نام برد و توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و به سوالات استاد پاسخ دهد.

حیطه روانی-حرکتی:

- فراغیر بتواند بصورت عملی الگوهای فلکسوری و اکستنسوری اندام فوقانی، تھتانی را اجرا کند.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف جلسه • بیان کلیات و مفاهیم نظری تکنیک PNF • آشنایی با الگوهای حرکتی PNF • توضیح اصول درمان براساس تکنیک PNF • بیان و توضیح تکنیک های تسهیلی PNF • بیان و توضیح تکنیک های مهاری PNF • جمع بندی مطالب ارائه شده
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
ارزشیابی درس				
اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم				

جلسات ۱۹ و ۲۰

موضوع درس

تکنیک PNF؛ اجرای عملی الگوها و تکنیک ها

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراغیر بتواند الگوهای حرکتی PNF را شرح داده و اجزای آن ها را نام ببرد.
- فراغیر بتواند تکنیک های تسهیلی و مهاری PNF را نام برد و توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

- فراغیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراغیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت کند و برای پاسخگویی به سوالات استاد پیشقدم شود.

حیطه روانی-حرکتی:

- فراغیر بتواند الگوهای حرکتی فلکسوری و اکستنسوری PNF را بصورت عملی نمایش دهد.
- فراغیر بتواند تکنیک های تسهیلی PNF را نام برد، توضیح دهد و سپس روی دانشجوی دیگر بصورت عملی اجرا نماید.
- فراغیر بتواند تکنیک های مهاری PNF را نام برد، توضیح دهد و سپس روی دانشجوی دیگر بصورت عملی اجرا نماید.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وايت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی ۹ اجرای تکنیک ها و تمرین عملی	آموزش عملی الگوهای حرکتی PNF آموزش عملی تکنیک های تسهیلی PNF آموزش عملی تکنیک های مهاری PNF تمرین عملی نحوه انجام الگوها و تکنیک های مهاری و تسهیلی این تکنیک توسط دانشجویان بر روی یک بیمار یا بر روی یکدیگر جمع بندی مطالب ارائه شده
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
دانشجویان الگوها و تکنیک های PNF را روی یکدیگر بصورت عملی انجام می دهند.				
ارزشیابی درس				
اجرای عملی توسط دانشجو / ارزشیابی کتبی و عملی پایان ترم				